

**EL PRÍNCEP
DE MIGUASHA**

UNIVERSITAT DE VALÈNCIA

SERGE LAMOTHE

EL PRÍNCIP DE MIGUASHA

Traducció de
Néstor Benedicto Blasco
i Evelio Miñano Martínez

ACADÈMIA DELS NOCTURNS
ESCENES

UNIVERSITAT DE VALÈNCIA

Aquesta publicació no pot ser reproduïda, ni totalment ni parcialment, ni enregistrada en, o transmesa per, un sistema de recuperació d'informació, en cap forma ni per cap mitjà, sia fotomecànic, fotoquímic, electrònic, per fotocòpia o per qualsevol altre, sense el permís previ de l'editorial.

Títol original: *Le Prince de Miguasha / The Prince of Miguasha*
(Pierre Turotte Éditeur), 2024

- © Del text original: Serge Lamothe
- © De la traducció: Néstor Benedicto Blasco i Evelio Miñano Martínez, 2025
- © Del prefaci: Evelio Miñano Martínez, 2025
- © D'aquesta edició: Universitat de València, 2025

Coordinació editorial: Maite Simón
Maquetació: Celso Hernández de la Figuera

ISBN: 978-84-1118-587-5
Dipòsit legal: V-1452-2025

Impressió: Safekat S.L.

Índex

PREFACI
per Evelio Miñano Martínez

9

El Príncep de Miguasha
17

Prefaci

Serge Lamothe (Quebec, 1963) ens ha projectat amb els seus relats, en diverses ocasions, cap al que podria ser el nostre món després d'una catàstrofe de tints apocalíptics. Així, en *Els Baldwin* (L'Instant Même, 2004) i la continuació *Les enfants lumière* (Éditions Alto, 2012) ha mostrat en una sèrie de relats curts com es comporten uns estranys personatges, els Baldwin, en un món devastat, després d'haver sobreviscut a un cataclisme de múltiples dimensions. Més recentment, en *Oshima* (Éditions Alto, 2019) ens ha portat per un periple de París al Japó, mentre la humanitat patia un crisi global i devastadora, originada per diverses causes. No es tracta pròpiament de distòpies impulsades pel mer desig de representar un món horrible en què ningú voldria viure. Aquests mons són, en realitat, el resultat d'una imaginació prospectiva que es planteja com podria ser el futur de la humanitat si algunes tendències actuals –com la incapacitat de frenar el canvi climàtic,

la progressiva erosió de les democràcies, el creixement de les desigualtats o, entre altres, la indefensió davant els propagadors d'enganys ajudats per la tecnologia—acabaren triomfant. D'ací ve que l'exploració d'aquests mons tan diferents estiga unida, en les novel·les, a una reflexió crítica sobre el present. Una reflexió de gran importància, que no impedeix els jocs de la imaginació, la inventiva lingüística i fins i tot els vols lírics que conviden a l'aventura i el plaer de llegir.

El Príncep de Miguasha és una obra de teatre en què Serge Lamothe connecta directament amb les preocupacions dels relats susdits. Enfront d'aquests, on la imaginació de l'autor recol·lecta una infinitat de personatges i detalls, aquesta obra es caracteritza sobretot pel seu minimalisme: dues veus en la penombra, ELL i ELLA, dialoguen sòbriament. A penes es mouen en un espai tancat i angoixant, on no hi ha res excepte ells. Els seus gestos són escassos. Els sorolls de l'exterior quasi no hi arriben. No els succeeix res que no siga esperar, imaginar, preguntar-se o recordar, i també sòbriament. I, no obstant això, ens commouen profundament, tal vegada perquè la nuesa de les seues paraules ens fa encara més partícips de les seues angoixes, a través de les quals veiem les nostres.

Viuen en una tremenda incertesa. Entenem que han sobreviscut a una catàstrofe per a la humanitat, però no sabem bé què ha ocorregut, i encara menys què els ocorrerà, la qual cosa ens provoca moltes preguntes sense resposta. Hi ha altres presències fora d'aquest espai? Qui són els qui podrien o haurien d'anar a veure'ls? Què va desencadenar la catàstrofe? Va haver-hi responsables, o fins i tot interessats en la devastació? Per què els mitjans de comunicació van informar com ho van fer? Enmig d'una situació tan terrible, però, els personatges no esclafeixen a cridar o a plorar, sembla que controlen la seua desesperació. I ho fan pensant en tot el que s'ha perdut.

El minimalisme dramàtic de l'obra té el seu corol·lari en la desaparició de tantes coses que feien el món bell i habitable. Enfront del no-res que sembla apoderar-se a poc a poc de tot, els personatges evoquen l'extraordinària pluralitat del que existia, fent un inventari de les coses perdudes: fauna, flora, les coses simples de cada dia, el Príncep de Miguasha..., però també el sentit crític, la democràcia, la llibertat d'expressió, etc. L'amplitud de l'inventari fa així que, com en les obres anteriorment evocades, *El Príncep de Miguasha* no es limite a mostrar un món postapocalíptic, sinó que ens porta a una mirada crítica sobre el nostre propi món. I a

pensar sobre què es podria fer perquè la realitat futura no s'assemble a aquesta ficció, cosa que seria un trist èxit per al seu autor.

Però també hi ha una altra dimensió en aquesta obra que connecta amb els relats que abans hem evocat. Els Baldwin o Aku i Kohana, personatges centrals d'*Oshima*, no es limiten a mostrar-nos com sobreviuen en un món devastat, sinó que continuen tenint les vivències pròpies dels éssers humans, amb els seus desitjos i frustracions, les seues angoixes i paradoxes. Una cosa similar trobem també en *El Príncep de Miguasha*: la situació angoixant en què viuen els personatges no els impedeix explorar la seua relació personal, des dels records compartits fins als desacords més profunds. Tal vegada estan a la vora del final, tal vegada tot es va a acabar, però les paradoxes de l'ésser humà, en la seua dimensió més íntima, continuen sent substància de la vida. I el seu final no està escrit, com suggereix el desenllaç de l'obra...

El viatger a qui li agraden les latituds septentrionals pot visitar, en la península canadenca de Gaspè-sia, la platja de Miguasha, a la badia des Chaleurs. La platja traça un enorme arc grisenc, on van caient les pedres d'un xicotet penya-segat coronat per una supèrbia arbrada. El lloc és famós pel jaciment de fòssils del

devonià que alberga i que alimenta el museu que es pot visitar allí mateix. Una de les estrelles d'aquest museu és el Príncep de Miguasha (*Eusthenopteron foordi*), que des de fa uns anys competeix amb el rei de Miguasha (*Elpistostege watsoni*): un fòssil de peix que testifica la seua transició als tetràpodes, pels dits visibles en les seues aletes. En altres paraules, una prova de com deguérem eixir de l'aigua fa milions d'anys...

Serge Lamothe ha titulat aquesta obra *El Príncep de Miguasha*, com a poeta que és, i del que ja ens ha donat prova en *Tu n'as que ce sang* (Mémoire d'Encrier, 2005) i *Ma terre est un fond d'océan* (Mémoire d'Encrier, 2017). Un títol que aporta nombrosos suggeriments i evocacions per al lector que vulga escoltar-les. Un personatge de l'obra diu en algun moment que el peix tenia pulmons, brànquies, aletes, potes, tot el necessari per a triomfar, i no obstant això va fracassar. Podria ser símbol dels seus llunyans descendents, els éssers humans, també amb tot el necessari per a triomfar i que, no obstant això, fracassen en la ficció de l'obra. Però potser podem explorar d'una altra manera aquestes evocacions. En un altre moment de l'obra, en constatar l'estrany fenomen de les ungles i el cabell que continuen creixent després de la mort, un personatge insisteix que no es pot fer res «contra la vida que